885/12

Den 13. februar 2012 blev i sag nr. 79.309:

xxxx xxxxxxxxx
xx xxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har en firmapensionsordning i PFA Pension, klager ved sin advokat over størrelsen af den præmiefritagelse, selskabet har bevilget pr. 1/9 2006. Han klager endvidere over mangelfuld rådgivning i forbindelse med videreførelse af ordningen i forbindelse med jobskifte.

Selskabet henviser til, at klageren i forbindelse med videreførelsen pr. 1/1 2005 har indgået aftale om en månedlig præmieindbetaling på 2.000 kr., og at han både i form af opkrævning, pensionsbevis og årsoversigt er blevet gjort opmærksom på, at den månedlige præmieindbetaling alene er på 2.000 kr.

Klagerens firmapensionsordning giver ret til invalidepension og præmiefritagelse, såfremt erhvervsevnen grundet sygdom eller ulykke bliver nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, og halv invalidepension og præmiefritagelse, såfremt erhvervsevnen bliver nedsat med mindst halvdelen af den fulde erhvervsevne. Der er en karenstid på 3 måneder.

Det fremgår af sagen, at selskabet i oktober 2004 skriftligt orienterede klageren om, at indbetalingerne på hans firmapensionsordning var stoppet den 1/10 2004. Selskabet opfordrede ham i den forbindelse til at kontakte selskabet inden den 1/1 2005, således

at han selv kunne vælge, hvorledes der skulle forholdes med pensionsordningen. Selskabet anførte i samme brev, at policen ville blive omskrevet til en fripolice, såfremt han ikke kontaktede selskabet, og om konsekvenserne i så henseende.

Den 19/12 2004 underskrev klageren aftale om videreførsel, og aftalen er modtaget i selskabet den 27/12 2004. Af aftalen fremgår, at klageren ønsker ikrafttrædelse af aftalen den 1/1 2005, og at præmien månedligt udgør 2.000 kr. mod tidligere 5.778,34.

I brev dateret januar 2005, men udskrevet den 24/12 2004, har selskabet fremsendt oversigt over forsikringsforholdet. Det fremgår her, at den månedlige præmie pr. 1/10 2004 er på 5.778,34.

I brev til klageren dateret marts 2005 har selskabet fremsendt korrigeret pensionsbevis i overensstemmelse med videreførelsesaftalen, hvoraf det bl.a. fremgår, at den månedlige præmie pr. 4/1 2005 er 2.000 kr.

I brev til klageren dateret februar 2006 har selskabet fremsendt årsoversigt for 2005. Det fremgår bl.a. heraf, at der den 1/1 2006 er indbetalt en månedspræmie på 2.000 kr., og at der i året 2005 er blevet indbetalt 24.000 kr. i præmie.

I brev til klageren dateret marts 2006 har selskabet oplyst, at præmieindbetalingerne er stoppet den 1/3 2006, hvorfor klageren blev opfordret til at kontakte selskabet inden den 1/6 2006.

Klageren har angiveligt efterfølgende kontaktet selskabet telefonisk, og selskabet har som reaktion herpå i brev til klageren af 22/5 2006 bl.a. anført:

> "Som vi har aftalt, får du fuld forsikringsdækning på din KONTANT PENSION ved død og nedsat erhvervsevne i perioden den 1. marts 2006 til den 1. marts 2007, uden at du indbetaler til pensionsordningen i samme periode.
>
> **Hvad betyder det for dig?**
> Når du ikke betaler til din pensionsordning, skal du være opmærksom på:
>
> - Vi trækker prisen for dine forsikringsdækninger og omkostninger i dit depot - det kan du se på årsoversigten, som du modtager hvert år i februar måned.

- Priserne er beregnet på individuelle vilkår. Det betyder, at prisen på forsikringsdækningerne kan ændre sig væsentligt i henstandsperioden.

- Det vil påvirke, hvor meget du får udbetalt, når du går på pension.

- Du kan når som helst i den aftalte periode kontakte os for igen at Indbetale til pensionsordningen, så du kan opretholde de oprindeligt aftalte dækninger og ydelser. Dette kan du gøre uden at skulle aflevere helbredsoplysninger.

- Du vil ikke få del i det risikooverskud, der bliver fordelt i den periode, hvor du ikke indbetaler til din pensionsordning.

Hvad sker der, når aftalen udløber?
Vi vil, én måned før perioden udløber, kontakte dig for at høre:

- Om du vil fortsætte uforandret. Du skal dog være opmærksom på, at du kun kan beholde dine forsikringsdækninger uden at indbetale i en periode på et år af gangen dog maks. to år i alt, hvis dit depot er stort nok.

- Om du vil betale til din pensionsordning igen.

- Om du vil fortsætte med ikke at indbetale og få lavet din pensionsordning om til en pensionsordning uden indbetaling (fripolice).

Vi beder dig svare inden 1. marts 2007
Vi beder dig bekræfte vores aftale på kopien af dette brev og sende kopien til os. Vi har vedlagt en frankeret kuvert. Hvis vi ikke hører fra dig inden svarfristens udløb, ændrer vi din pensionsordning til en pensionsordning uden indbetaling (fripolice). Det kan du læse mere om i den vejledning, som vi har sendt med i dette brev."

Klageren underskrev den 26/5 2006, at han ønskede fra 1/3 2006 til 1/3 2007 at opretholde sine forsikringsdækninger uden at indbetale til pensionsordningen.

I anmeldelse om helbredsmæssige forhold har klageren anført, at han har en svær psykisk lidelse, og at han har været sygemeldt fra 1/6 2006. Han har modtaget arbejdsløshedsdagpenge siden 1/3 2006.

Af lægeattest ved nedsat erhvervsevne 1 af 3/7 2006 fremgår bl.a., at klageren lider af depression og udbrændthed, at han siden januar 2006 har været i antidepressiv behandling, og at det er usikkert, hvornår og om han vil genvinde erhvervsevnen helt eller delvis.

Af lægejournal fremgår bl.a.:

"**26-01-2004**
K:……Samtidig er han de seneste mdr. blevet trist og energiløs. Gift for 1. gang for 5 år siden, fået søn for 2 år siden. Det går skævt på arbejdet, lige blevet degraderet. Udl. depressions-spørgeskema. Kommer til samtale incl hustru på torsdag hvor han får svar på blodpr. også.

29-01-2004
K: Lang snak hvor hustru … også deltager: Pres på arbejdet og faderskab til … på 2 år har presset [klager] meget. Mange depressive symptomer i de sidste 2 år. Scorer til let til moderat depression. Varighed flere mdr. Næstegang: Jobsituationen, medicinopfølgning og planlægning af samtaleforløb.

Rp: akarin

…
27-02-2004
K + Samtale 3: Især om tilbøjeligheden til at gøre små problemer store og bekymre sig om alting. Om at blive vred og arrig pga. stress. Øges til 40 mg cipremil dgl. Har ikke biv. Snak om blodprøvesvar og maveproblemer.
…
19-05-2004
K: Det går fuldst. fint. Han er faldet til ro og tager det roligt. Har god tid at søge job i.
Scorer 0 på ICD-10. Fordi depressionen fra starten var moderat synes jeg vi skal fortsætte med Akarin i 1 år ialt. Hvis han ikke er inde i en arbejds- og hjemmemæssig rolig periode da bør han fortsætte lidt længere. Cont Akarin til feb 05
…
22-11-2004 Nedtrykthed/depression
Diagnoser
P03 Nedtrykthed/depression

Kontakt tekst
2003-4 haft moderat depression, hvor jeg kender ham fra tidl. arb. Han har efter en arbejdsløshedsperiode fået nyt job, og det er hårdt for ham, da han nok angler noget efter succes i øjeblikket. Har brug for en at tale med om det, og jeg anbef. psykolog ... Skønnes ikke aktuelt deprimeret efter icd-10, selv om han er på grænsen. Jeg taler med ham igen i januar og ser hvordan det går.
…
03-10-2005 Kons./Besøg
Diagnoser

Kontakt tekst
[Klagers ægtefælle] meddelte i lørdags [klager], at hun vil skilles. Han vil indtil videre blive i huset. Snak. ICD-10: ikke dep, men pga krisen, cont Akarin. Vil have sovepiller, får 20 stilnoct, må ikke fornys!! Ny tid - snak om arbejde som går godt. …

24-10-2005
Diagnoser

P03 Nedtrykthed/depression
Z12 Samlivsproblem i parforhold

Kontakt tekst
Har det ok, arbejder stabilt og er ikke så ked af det. Indstillet på skilsmissen. [Klagers ægtefælle] har fået hus i nærheden.

ICD_10: ikke depressiv. …

01-12-2005 Nedtrykthed/depression
Diagnoser
P03 Nedtrykthed/depression
P03 Nedtrykthed/depression

Kontakt tekst
Samtale 1 og kons: Meget ked af det. Den første tid efter han pludselig blev fyret for 3 uger siden stivede han sig selv noget af, men paraderne faldt her i weekenden da han besøgte ven på ... Han har et vist netværk, som han bruger, men har ikke tillid til at han finder vejen op igen. Foreslår pga søvnproblemer skift til mirtazapin, men han er bange for at slippe Akarinen, derfor cont. dette. - vi må skifte hvis der bliver længerevarende problemer. Han får foreløbig nogle Stilnoct. Anbef. psykolog ... Kommer her til samtale mandag 2/1.
…
19-12-2005 Nedtrykthed/depression
Diagnoser
P03 Nedtrykthed/depression

Kontakt tekst
Har det meget bedre, det har hjulpet meget med remeronen. Har været hos … og fået hjemmeopgaver for. Det går fremad. …
…
02-01-2006 Henvisning til Speciallægehjælp - B
…
Der er gennem de sidste 2 måneder tilkommet en betydelig forværring i tilstanden, og jeg har suppl. beh. med Mirtazapin, da søvnløshed var et fremtrædende symptom. Samtidig har han selvbetalt gået hos psykolog …, der arb. kognitivt.
Han er nu tiltagende hæmmet og mimikfattig, vågner tidligt om morgenen, kan dog spise. Han er ved at være for dårlig til at få noget ud af et psykoterapeutisk forløb. Forpint. Jeg har hen over julen været nødt til at ordinere oxazepam 7,5 mg max x 3 - jeg har insisteret på at det kun er I kort tid.

Jeg forstår på pt. at du kan tilbyde en tid snarest. I modsat fald beder jeg dig give pt. besked hurtigt, da jeg så vil henv. til lokalpsykiatrien."

I brev til klageren af 28/8 2006 har selskabet bevilget fuld midlertidig invalidepension og præmiefritagelse fra 1/9 2006.

Klageren har i brev til selskabet af 17/9 2006 besværet sig over, at han alene får en præmiefritagelse på 2.000 kr., idet han bl.a. har anført:

"Jeg er utrolig taknemlig og takker mange gange for den bevilgede pension, men i samme sag føler jeg at jeg ikke at PFA lever op til sit rådgivningsansvar.

Da jeg efter 10 års ansættelse hos … og med en position som afdelingschef blev jeg afskediget. Efter afskedigelsen kontakter jeg PFA i København på telefonen, for at rådføre mig an-

gående min situation, desværre kan jeg ikke i dag huske navnet på vedkommende medarbejderen.
Jeg forklarede min situation, og meddelte samtidig, at jeg havde fået tilbudt et nyt job, som jeg var meget usikker på idet det lå udenfor mit sædvanlige fagområde, og desværre uden en firmapensionsordning, og til en væsentlig lavere løn end jeg var vandt til, men jeg ville jo så gerne blive på arbejdsmarkedet.

Rådet jeg fik af den meget venlige PFA medarbejder, var at jeg bare selv kunne indbetale et mindre beløb via min nye arbejdsgiver, så ville jeg være dækket som hidtil, med andre ord ordningen ville køre videre, og jeg ville være dækket som hidtil. Efterfølgende indbetalte jeg så kr. 2000 pr. måned.

Efter kun12 måneder hos …, mistede jeg desværre mit arbejde. Efterfølgende erfarede jeg at min invalidedækning blev beregnet på basis af mit sidste udbetalte løn, og ikke på basis af min løn hos ...
Det var ved et tilfælde at jeg erfarede ovennævnte, idet jeg fik tilsendt en formular angående 'Aftale om videreførsel'. Efterfølgende ringede jeg til PFA. Jeg havde nogle spørgsmål ang. udfyldelse af skemaet. Under samtalen kom det frem at under indkomst pr. måned skulle jeg anføre min arbejdsløshedsunderstøttelse, som jeg så kun kunne få 80 % dækning af i tilfælde af invaliditet. Her måtte jeg så meddele at 80% af en arbejdsløshedsunderstøttelse kunne jeg ikke leve af; hvorefter jeg spurgte om der ikke var andre muligheder. Her fik jeg til min store overraskelse at vide at jeg kunne stille policen i bero i 24 måneder, for at se tiden an og ikke forringe min økonomiske situation!

Hvorfor fik jeg ikke ovennævnte råd da jeg forlod … i november 2004, jeg havde jo gjort opmærksom på min usikkerhed med jobbet og den ringere løn??"

I kommunalt regi fremgår det bl.a. af ressourceprofilen:

"**Vurdering:**
Jf. udtalelse fra psykiater, psykolog, sociallæge og pgl. vurderes det, at pgl.s helbredsmæssige begrænsning i form af depression og udbrændthed medfører, at pgl.s arbejdsevne er varigt nedsat. Det vurderes i forlængelse heraf, at den er nedsat i en sådan grad, at en tilbagevenden til arbejdsmarkedet ikke er realistisk, ej heller på fleksjobvilkår.
Jf. udtalelse fra psykiater, psykolog, sociallæge og pgl. vurderes det, at der ikke er mulighed for yderligere bedring af den helbredsmæssige situation I form af videre behandling, i hvert tilfælde ikke med betydning for pgl.s arbejdsevne. Dermed vurderes de behandlingsmæssige muligheder som værende udtømte.
Jf. udtalelse fra psykolog og sociallæge vurderes det ikke muligt at igangsætte afklarende foranstaltninger, da der ville være risiko for yderligere helbredsmæssig forværring. Dermed vurderes de revalideringsmæssige muligheder som værende udtømte."

På baggrund heraf har kommunen truffet afgørelse om førtidspension med virkning pr. 1/8 2007.

I brev af 26/8 2008 til selskabet har klageren anført, at der i hans første job blev indbetalt ca. 5.500 kr. månedligt, idet han yderligere bl.a. har anført:

"Efterfølgende blev jeg desværre afskediget efter kun 12 måneders ansættelse, med den begrundelse at jeg ikke levede op til firmaets forventninger, og de vurderede at jeg ikke klarede arbejdet tilfredsstillende.

Efterfølgende har min psykiater, Speciallæge i psykiatri, … udtalt at han kan godt forstå, at jeg blev afskediget to på hinanden følgende gange, idet har vurderer, at jeg har været alvorligt syg inden jeg forlod …! Yderligere kan jeg tilføje at jeg stadig er stærkt sygdomssvækket og under kraftig medicinering!

En ting der undrer mig meget i denne sammenhæng, er at man kun kan få rådgivning over telefonen hos PFA, og der næsten hver gang er en ny medarbejder man kommer til at tale med. Hvorfor kan man ikke efter en telefonsamtale få en skriftlig bekræftelse på hvad der er aftalt!
Jeg har aldrig fået noget på skrift, ang. den rådgivning jeg har fået, i forbindelse med 'henstand' og hvad det egentlig indebærer. Med andre ord, bevisbyrden forsøger man nu at pålægge undertegnede!

Idet jeg håber at De vil indbetale kr. ca. 5.500 pr. måned og ikke som idag kr. 2.000,-, ser jeg frem til at høre fra Dem snarest muligt!"

Som svar herpå har selskabet i brev af 11/9 2008 bl.a. anført:

"Tilbage I oktober 2004 fik du et brev fra PFA, fordi den daværende månedlige indbetaling på 5.778 kr. til din pensionsordning 02132702-3 stoppede.

Det fremgik af brevet, at du havde 3 muligheder:
1) - du eller din arbejdsgiver kunne indbetale til ordningen
2) - du kunne være dækket af forsikringen uden at indbetale til ordningen
3) - du kunne overføre ordningen til et andet selskab

I brevet står der yderligere under 2):

Hvis dit depot er stort nok, kan du beholde dine forsikringsdækninger uden at indbetale i en periode. Vi vil så trække udgifterne til dækningerne fra i dit depot. Vil du beholde dækningerne uden at indbetale til ordningen, beder vi dig ringe til os.
…
Det følger ikke af vores registreringer, at du i den forbindelse har oplyst os om helbredsmæssige problemer eller lignende. Der er helt almindelig praksis i PFA Pension at notere, hvis kunden fx oplyser, at et jobskifte er begrundet i helbredsmæssige problemer.

Du besluttede dig herefter for mulighed 1) - at fortsætte med at indbetale på din pensionsordning via din nye arbejdsgiver.

Du underskrev i den forbindelse den 19. december 2004 en aftale om videreførsel.

Det fremgår heraf, at du ønskede at opretholde dine forsikringsdækninger og at din månedlige præmieindbetaling herefter skulle være 2.000 kr. pr. måned.

Din forsikringsdækning ved invaliditet bestod for denne ændring af en solidarisk invalidepension på 195.324 kr. og en invalidepension iht. særlig policebestemmelse på 72.758 kr. - svarende til i alt 268.082 kr. årligt.

Du modtog i marts 2005 efter ændringen af din ordning et pensionsbevis. Det fremgår heraf at din dækning ved invaliditet udgør 268.081 kr. årligt (- svarende til ca. 77 % af en årsløn på 348.000 kr.).

Din forsikringsdækning ved invaliditet blev således bevaret i overensstemmelse med dit valg.

Det fremgår også af pensionsbeviset, at der ved invaliditet ydes præmiefritagelse og at den månedlige præmie er 2.000 kr.

Vores telefoniske kontakt og din skriftlige tilkendegivelse i aftalen om videreførsel er derved efter vores opfattelse udmøntet i en skriftlig bekræftelse.

Ligeledes er det vores opfattelse, at den rådgivning, som du har fået ved årsskiftet 2004/2005, har været velafbalanceret I forhold til de oplysninger, som vi har modtaget og de øvrige konkrete omstændigheder i sagen.

Vi kan på denne baggrund desværre ikke bevilge dig en større præmiefritagelse."

Over for nævnet har klagerens advokat indbragt klage dateret 9/8 2011 principalt med krav om, at der ydes klageren præmiefritagelse på 2.000 kr. + 5.778 kr. eller i alt 7.778 kr. om måneden. Subsidiært, at der ydes præmiefritagelse på 5.778 kr. månedligt i henhold til aftalen med selskabet. Til støtte for kravet har advokaten bl.a. anført:

"**at** klager] i forbindelse med aftale om videreførelse skrev under på, at han ønskede at bevare sin nuværende forsikringsdækning,

at det var en forudsætning for ændring af forsikringsaftalen i december 2004, at han herved forbedrede sin forsikringsaftale med yderligere 2.000 kr. i præmie,

at der således i forbindelse med ændringen blev indgået aftale om, at der ud over præmien på kr. 2.000,00 fortsat blev indbetalt kr. 5.778,00, samt

at det af police vedlagt PFA Pensions brev af januar 2005 fremgår, at der fortsat er en præmie på kr. 5.778,00 hvilket må forstås som en bekræftelse af, at denne præmiestørrelse fortsat var gældende

For så vidt angår den subsidiære påstand gøres gældende,

at [klagers] erhvervsevne allerede i januar 2004 var nedsat med mindst halvdelen, hvilket er dokumenteret ved lægejournalerne fra 2004 hvoraf fremgår, at han på dette tidspunkt igennem 2 år havde haft symptomer på depression medførende overvejelser i forhold til arbejdet og medførende behov for receptpligtig medicin,

at [klager] derfor reelt har været berettiget til præmiefritagelse siden april 2004 (karensperioden) men at han som følge af den sene anmeldelse dog først er berettiget til præmiefritagelsen fra anmeldelsestidspunktet den 5. juli 2004, jf. de almindelige forsikringsbetingelser samt,

at idet erhvervsevnen allerede var nedsat til under halvdelen i medio 2004, er det præmiens størrelse på dette tidspunkt, der er afgørende for præmiefritagelsens størrelse."

Selskabet har over for nævnet i brev af 6/9 2011 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

"PFA Pension anerkender, at forsikrede har haft depressive symptomer og depression, og at han har været i behandling med antidepressiv medicin og kognitive samtaler, forud for sygemeldingen.

Det er dog PFA Pensions vurdering, at der ikke er lægelig dokumentation for at forsikredes erhvervsevne har været nedsat med mindst halvdelen i minimum 3 måneder før sygemeldingen 1. juni 2006.
…
Det er PFA Pensions vurdering, at vi med udgangspunkt i:

at forsikringsbegivenheden indtrådte den 1. juni 2006 ifølge forsikredes, kommunens og forsikredes psykiaters oplysninger,
at forsikrede med virkning pr. 1. januar 2005 havde indgået aftale om en månedlig præmieindbetaling på kr. 2.000,
at forsikrede både i form af opkrævning, pensionsbevis og årsoversigt blev gjort opmærksom på, at den månedlige præmieindbetaling alene var på kr. 2.000 ,

yder korrekt præmiefritagelsesbeløb.

Såfremt Ankenævnet mod forventning skulle finde, at forsikringsbegivenheden indtrådte allerede i januar 2004, gør PFA Pension gældende, at forsikrede derved er berettiget til en præmiefritagelse på kr. 5.577,20 …"

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Definition af Invaliditet**
Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2. Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres med præmiebetaling eller omskrives til præmiefri forsikring, jævnfør "Betingelser vedrørende præmiebetalingen", § 3, og for denne del gælder reglerne i stk. 1.
…
§ 4. Ikrafttræden og ophør af invalidepension og/ eller præmiefritagelse
Udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse træder i kraft den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i tre måneder. Præmiebetalingen ophører efter bestemmelserne i § 2 i 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen'."

10. 79.309

Nævnet udtaler:
Nævnet finder ikke grundlag for at fastslå, at klageren har modtaget utilstrækkelig rådgivning i forbindelse med sit jobskifte og ændring af forsikringsaftalen.

Nævnet finder heller ikke, at der er grundlag for at anse forsikringsbegivenheden for sket på et tidligere tidspunkt end 1/6 2006.

Da nævnet herefter finder, at klageren modtager den præmiefritagelse, han har indgået aftale med selskabet om,

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen